

POETA LUDMILA GHIȚESCU ȘI CENACLUL LITERAR „LIVIU REBREANU“

CORINA CEZAREEA MORARIU - BUDESCU

Cea care a fost poeta piteșteană Ludmila Ghițescu, s-a născut la 1 decembrie 1918 în comuna Volintir de lângă Cetatea Albă (Basarabia) și a decedat la 2 ianuarie 1991, în Pitești. A doua fiică a lui Ion și Maria Podust a rămas orfană la vârsta de 10 ani și a fost crescută de mătușa ei Alexandra Ursu.

După absolvirea cursului primar în comuna natală dă examen la școala normală „Domnița Anca“ București unde obține bursă. La terminarea școlii se căsătorește cu ofițerul de infanterie Constantin Florea din comuna Albota, județul Argeș, devenind prin mariaj fiică a Argeșului.

Prin intermediul surorii mai mari de profesie tot învățătoare, care era curtată de Ștefan Iorga de profesie medic, fiul lui Nicolae Iorga intră în familia acestuia și urmează doi ani Universitatea populară de la Văleni de Munte. Căsătoria sorei cu Ștefan Iorga nu se produce, dar rămân în relații de prietenie, Ștefan nemaicăsătorindu-se până la sfârșitul vieții. Ultima oară când l-a întâlnit pe Ștefan a fost în anul 1972.

Primul soț îi moare la începutul celui de al doilea război mondial, Ludmila rămânând văduvă cu două fete în orașul Piatra Neamț.

În anul 1944 în urma înaintării trupelor sovietice este evacuată din Piatra Neamț în județul de origine al fostului soț, respectiv Argeș. A fost cazată împreună cu alte familii în comuna – azi satul Mareș Albota. Aici, cu mulți alți refugiați, a organizat în cimitirul satului un colț al eroilor morți în luptele cu dușmanul cotropitor. Iar la școala primară un micromuzeu cu fotografiile celor dispăruți în lupte. O prietenă de suferință Maria Râmboi, nota într-o scrisoare acum câțiva ani: „Doamna Ludmila Florea scria, dar era mereu și în mijlocul nostru. Era o ființă bună, liniștită, apropiată care își ducea crucea durerii, cu demnitate și respect“. Și așa a rămas toată viața.

Dar ororile războiului au luat sfârșit. Omenirea se desmeticea din marea înțeleștare și-și căuta echilibrul sufletesc și moral. Tineretul piteștean de după război simțea nevoia de ceva nou, de comunicare, de împărtășire a sentimentelor proprii, de împărtășire a acestora și altora. Și așa se face, că în

seara zilei de 12 noiembrie 1948, într-o sală de la Ateneul Popular „Nicolae Bălcescu“ din Pitești, un grup de entuziaști în frunte cu Ludmila Florea (avea două volume de versuri deja publicate „A căzut o stea“ 1941 și „Așteptare“ 1946) au pus bazele primului cerc literar din Pitești, căruia i-au dat numele de „Orizonturi Noi“, apoi, „Alexandru Sahia“, iar din anul 1954, în urma revoluției din Ungaria, „Liviu Rebreanu“ spre a cinsti memoria marelui scriitor care a locuit pe aceste meleaguri.

În anul 1949, se căsătorește cu Mihail Ghițescu care ocupa funcția de consilier cultural județean la Ministerul Artelor și Informațiilor. În anul 1954, se înscrie la Institutul Maxim Gorki, pe care nu reușește să-l termine din cauza îmbolnăvirii și pierderii fiicei mai mari, în anul 1956.

Cea care a fost Ludmila Florea, scrie versuri și proză încă din Școala normală, fiindu-i remarcat talentul de poetă. Debutază în revista „Cuget Clar“ și publică poezie în revista „Petrodava“ de la Piatra Neamț între anii 1938-1942. Colaborează cu „Bucovina literară“ și participă la „Sfatul scriitoricesc“ de la Putna din 14-15 august 1943, alături de oficialitățile vremii și scriitori însemnați printre care: Tit – mitropolitul Bucovinei, general C.I. Dragalina, guvernatorul Bucovinei, dr. Radu Capril, preot V. Țepandei, Sergiu Matei-Nica, George Drumur, Iulian Vesper, Augustin Z.N. Pop, Nicolae Tăutu, Gligore Bugarin, Gh. Noveanu, A. Bolohan etc.

După stabilirea definitivă în Pitești intră în legătură cu scriitori locali și colaborează cu presa vremii semnând la început cu numele Ludmila Florea, în ziarul local care apărea în Pitești după anul 1944 (primul numit „Presa“ și al doilea „Gândul nostru“ – care după 1949, a devenit „Secera și Ciocanul“). Liberi, fără constrângere din partea nimănui, tineri și chiar vârstnici, săptămână de săptămână, de obicei joi seara, se adunau apoi cu veritabilă religiozitate într-o sală anume destinată din incinta Palatului Culturii, unde fiecare slujbaş al muzelor își putea citi propria producție și visa spre frumos și bine.

Ludmila Ghițescu, în afară de presa locală, a fost prezentă și în alte publicații din țară printre care: „România literară“, „Luceafărul“, „Orizont“, „Îndrumătorul cultural“, „Scânteia“, „Scânteia Tineretului“, „Oltul“, „Tribuna“, „Familia“, „Albina“, „Ramuri“, „Cadran“, „Argeșul“, „Lupta pentru pace“ etc.

Cea care a fost tot timpul cu sufletul alături de cenaclul literar „Liviu Rebreanu“ – Pitești, a avut bucuria de a-și vedea tipărite, cât a trăit, următoarele cărți: „A căzut o stea“ (versuri), „Așteptare“, „Fântâni“, „Stampe fragile“, „Câmpii interioare“, „Miez de anotimp“, „Vifor Albastru“, „Între două dimineți“, „Arșița stelelor“, „Soare în muguri“, „Ram de lumină“ (toate versuri) și „Enigma unui ametist“ – roman. Cărțile au apărut în editurile: „Imprimeriile Românești“ 1941, „Autorul“ 1945, „Ed. pentru literatură“ 1969, „Litera“ 1970, „Albatros“ 1975, „Eminescu“ 1977, „Cartea Românească“

1979, „Eminescu“ 1981, „Eminescu“ 1983, „Eminescu“ 1985, „Eminescu“ 1990, „Eminescu“ 1984.

Despre poezia Ludmillei Ghițescu cât și proza, avem referințe critice în diferite ziare și reviste semnate de: George Muntean, Virgil Carianopol, Doina Uricariu, Petre Mihai Gorcea, Dana Dumitru, Gheorghe Grigurcu, Doina Mandache, Ion Bănuță, Miron Blaga, Mihai Diaconescu, Ion Petrache, Al. Piru, Narcis Zărnescu, ș.a. Din referințele critice putem cita din Nicolae Mecu: „Într-o manieră a confesiunii directe, nestânjenite de alambicări și figuri ale incifrării pe care o alternează cu notația rapidă și eliptică, poeta conturează spațiul stenic al unui spirit luminos, deschis cu generozitate dăruirii tinereții perpetue și nobilelor aspirații ale umanității acestui veac, invocând, de pildă, ploaia înțelegerii peste marele teatru al lumii“. Agata Bacovia (o prietenă de condei a Ludmillei) nota: „Poeta Ludmila Ghițescu a debutat în literatură la revista „Cuget liber“ condusă de Nicolae Iorga, încurajată și de Mihail Sadoveanu, poeta, a continuat să se afirme și în al doilea volum „Așteptare“, recunoscându-i-se talentul ca o expresie a unei bogate și adânci sensibilități“. George Muntean: „Ludmila Ghițescu practică și o remarcabilă și uneori involuntară poezie a sugestiilor de tipul: „Trec prin inima mea cocorii / ramurile adăpate de vânt / fac popas la fereastra frunții / Prin nervii mei curge fluviul / ascuns în castanii ochilor tăi ...“ Lucrul este deosebit de important mai ales pentru un autor ce cântă miezul pâinii proaspete / piatra statorniciei / ce n-a știut sfârâma / pașii neînțelegerii dintre oameni“. Petru Mihai Gorcea: „Cine parcurge volumul dintâi al experimentatei poete argeșene recunoaște constantele unei activități poetice de maturitate, dar și un efort de înălțare și reînnoire. Cunoaștem din volumele anterioare tendința de a introduce într-un univers poetic delicat un anume patos al ideilor sociale, poezia Ludmillei Ghițescu definindu-se ca un permanent efort de ieșire din coordonatele intimismului de coloratură feminină spre participare prin poezie la viața socială. Mihai Diaconescu: „Străină de atitudinile ostentative ale exclamațiilor drastice sau de avatarurile unui subiectivism dezlănțuit, pătimaș, creația Ludmillei Ghițescu se realizează ca un univers distinct dintr-o îmbinare cu totul personală de disponibilitate reflexivă, feminitate și optimism generos pe care prospețimea genună a metaforelor îl configurează pe cât de suav pe atât de clar“.

Și astfel, în jurul unui om care și-a pus sufletul în gândurile de pe hârtie, s-au adunat an de an creatori de lumină și de bine care au dăinuit în cenaclul literar „Liviu Rebreanu“ și de unde au apărut multe talente, mulți autori și multe nume de referință.